

การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือเรื่องฟื้นความหลัง ของพระยาอนุมานราชธน
เพื่อการบริการเอกสารสนเทศ

สาว จินตนา เอก์คคตจิต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๔

007970

A CONTENT ANALYSIS OF FUNKHWAMLANG BY PHYA ANUMAN RAJADHON
FOR REFERENCE SERVICES

Miss Jintana Agukkhatajit

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือ เรื่อง หินความหลัง ของพระยาอนุมานราชธน

เพื่อการบริการเอกสารสนเทศ

โดย นางสาว จินตนา เอกกคตาจิต

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัมพร ทิษะระ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

สมรฉัตร ยุกต
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคิษฐ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ม.ล. จ้อย
..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ล. จ้อย นันทิวชิรินทร์)

อัมพร ทิษะระ
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัมพร ทิษะระ)

ฉลวย วุฒาคิตย์
..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ฉลวย วุฒาคิตย์)

เจสสิว พันธุ์สีดา
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เจสสิว พันธุ์สีดา)

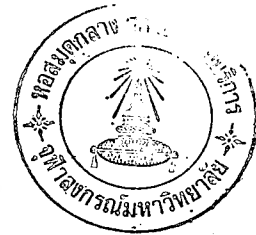
หัวข้อวิทยานิพนธ์   การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือ เรื่อง ฟื้นความหลัง ของ
พระยาอนูมานราชชน เพื่อการบริการเอกสารสนเทศ

ชื่อนิพนธ์   นางสาวจินตนา เอกกคตาจิต

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัมพร ทิชะระ

ภาควิชา   บรรณารักษศาสตร์

ปีการศึกษา   ๒๕๒๔

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาเรื่อง ฟื้นความหลัง ฉบับพิมพ์ครั้งแรก เล่ม ๑ พ.ศ. ๒๕๑๐ เล่ม ๒ พ.ศ. ๒๕๑๑ เล่ม ๓ พ.ศ. ๒๕๑๒ และ เล่ม ๔ พ.ศ. ๒๕๑๓ ของ พระยาอนูมานราชชน เนื่องจากหนังสือชุดนี้มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ไทย ชีวประวัติ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม เป็นต้น การวิเคราะห์กระทำโดยแยกแยะเนื้อหาในหนังสือชุดนี้ออกตามสาขาวิชา เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการให้บริการเอกสารสนเทศ

วิธีดำเนินการวิจัย เป็นการวิจัยด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา โดยศึกษาเนื้อหา จากหนังสือ ฟื้นความหลัง อย่างละเอียด พร้อมทั้งศึกษาชีวประวัติของพระยาอนูมานราชชน การวิเคราะห์เนื้อหาใช้เกณฑ์จากคู่มือการกำหนดหัวเรื่องของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย หัวเรื่องของหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน และระบบการจัดหมู่หนังสือแบบทศนิยมของดิวอี้ เก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีบันทึกเรื่องย่อจากหนังสือเป็นเรื่อง ๆ ลงในบัตรขนาด ๔" X ๗" ให้เลขที่เล่มและเลขหน้าที่มีเรื่องนั้น ๆ อย่างชัดเจน พร้อมทั้งให้หัวเรื่อง นับความถี่ว่า พุดหัวเรื่องอะไรซ้ำกันกี่ครั้ง รวมคะแนนความถี่ของแนวความคิดในแต่ละหัวข้อ พร้อมทั้ง หาคำร้อยละของความถี่สำหรับแนวความคิดในแต่ละหัวข้อ และแสดงในรูปแผนภูมิแท่ง

ผลการวิจัยเรื่อง พื้นความหลัง ปรากฏว่าสาขาวิชาสังคมศาสตร์มีเนื้อหามากที่สุด ร้อยละ ๕๗.๖๕ ของเนื้อหาทั้งหมด รองลงมาได้แก่สาขาวิชามนุษยศาสตร์ มีเนื้อหา ร้อยละ ๓๒.๑๔ ของเนื้อหาทั้งหมด ส่วนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ มีเนื้อหาน้อยที่สุด เพียงร้อยละ ๑๐.๒๒ ของเนื้อหาทั้งหมด

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัยสำหรับการวิจัยขั้นต่อไป คือ ควรจะมีการวิเคราะห์เนื้อหา หนังสือรวมความรู้อื่น ๆ หรืองานรวมเรื่องอื่น ๆ เพื่อเป็นการรวบรวมข้อมูลสำหรับสร้าง หนังสืออ้างอิงประเภทนามวิธานุกรม (Cyclopedia of Names) ได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ สำหรับงานบริการเอกสารสนเทศของห้องสมุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   A Content Analysis of Funkhwamlang by Phya Anuman
                          Rajadhon for Reference Services

Name   Miss Jintana Agukkhatajit

Thesis Advisor   Assistant Professor Amporn Tikhara

Department   Library Science

Academic Year   1981

ABSTRACT

This research attempted to analyze the contents of Funkhwamlang, 1st ed., vol. 1, B.E. 2510, vol. 2, B.E. 2511, vol. 3, B.E. 2512, and vol. 4, B.E. 2513 by Phya Anuman Rajadhon which have been recognized as invaluable sources of knowledge in Thai history, biography, tradition, and culture, etc. The analysis concentrated on the classification of subject fields treated in this series which might enlighten some usefulness in information services.

A method of content analysis was employed in this study. In addition to detail analysis of the contents of Funkhwamlang, Phya Anuman Rajadhon's autobiography was also collected. In classifying contents of the book, criteria for analyzing subject headings of Thai Library Association, manuals of subject headings of Thai Library Association and of The Library of Congress, and a manual of Dewey Decimal Classification System were consulted. In collecting data, 5" x 7" cards were used to record a summary of each topic, in which volume

number, page number, and subject heading for a particular topic were noted. Frequency count was made for the occurrence of each subject heading for the whole series. Percentage was calculated for each case and presented in the form of bar charts.

It was revealed that Funkhwamlang included contents on social sciences the most which made a total of 57.64 percent in all. Humanities was second comprising of 32.14 percent. Sciences received the least treatment (10.22 percent).

The researcher suggested that further research in this manner should be done on other books covering the multiplicity of subject fields so that a cyclopedia of names could be compiled to serve as a source for library reference service.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ฉฉวย วุฒาพิทย ที่ได้กรุณาสละเวลาให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัมพร ทิษะระ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่ได้กรุณาให้ข้อคิดและคำแนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขเรื่องราวอย่างละเอียดและด้วยความเอาใจใส่ อาจารย์นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ ผู้กรุณาแนะนำหัวข้อวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม. ล. จ้อย นันทิวิชรินทร์ ผู้ให้คำแนะนำในการลงรายการบรรณานุกรมและเชิงอรรถ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เฉลียว พันธุ์สีดา และ ดร. สุนทร แก้วลาย ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย อาจารย์ทัศนีย์ อินทรประสิทธิ์ ผู้ให้ยืมหนังสือชุดพื้นความหลังเพื่อใช้ในการทำวิจัย นอกจากนี้ขอขอบคุณ อาจารย์นงนารถ อินทสร นางสาวศิริพร สุวรรณะ นางสาวสุนทรี รสสุธาธรรม เพื่อนหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ตลอดจนเพื่อนบรรณารักษ์ ๒๐ และผู้มีส่วนร่วมสนับสนุนอื่น ๆ ที่มีได้กล่าวถึงไว้ ณ ที่นี้

ท้ายที่สุดนี้ ขอขอบคุณ นางบุญส่ง หอประเสริฐกิจ และ นางสาวนงคราญ วงศ์ปลุกแก้ว ที่ได้ช่วยรับเป็นธุระพิมพ์วิทยานิพนธ์นี้ด้วยความอุตสาหะ จนสำเร็จลุล่วงลงด้วยดี

จินตนา เอกัคคตาจิต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฅ
รายการแผนภูมิประกอบ	ฉ
บทที่	
๑. บทนำ	๑
ความเป็นมาของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
ขอบเขตของการวิจัย	๒
ข้อตกลงเบื้องต้น	๓
วิธีดำเนินการวิจัย	๔
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๔
๒. ประวัติพระยาอนุมานราชชน	๕
พื้นความหลัง	๑๑
สาเหตุของการเขียนพื้นความหลัง	๑๑
คุณค่าของพื้นความหลัง	๑๒
๓. การวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล	๑๓
ขอบเขตของงานวิจัย	๑๓
การสร้างเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล	๑๓
วิธีเก็บข้อมูล	๑๔

บทที่

หน้า

การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๔
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๑๔
อภิปรายผล	๓๕

๔. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	๓๘
-------------------------------------	----

บรรณานุกรม	๔๑
------------------	----

ภาคผนวก	๔๖
---------------	----

ภาคผนวก ก.	๔๘
-----------------	----

ภาคผนวก ข.	๖๖
-----------------	----

ภาคผนวก ค.	๙๒
-----------------	----

ประวัติผู้เขียน	๒๐๓
-----------------------	-----

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
๑.	การวิเคราะห์เนื้อหาแยกตามสาขาวิชาและหัวเรื่อง	๑๕
๒.	แจกแจงความถี่ของชื่อบุคคลทั่วไป	๓๐
๓.	แจกแจงความถี่ของชื่อเกี่ยวกับสถานที่	๓๑
๔.	แจกแจงข้อสนเทศของชื่อเกี่ยวกับสถานที่	๓๔

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่

หน้า

๑.	ลำดับเนื้อหาในสาขาวิชาสังคมศาสตร์	๒๒
๒.	ลำดับเนื้อหาในสาขาวิชามนุษยศาสตร์	๒๔
๓.	ลำดับเนื้อหาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์	๒๘
๔.	ลำดับเนื้อหาชื่อวิสามานยนาม	๓๓

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย